

## برنامه ریزی و سیاستگذاری فرهنگی

۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۳ ساعت ۰:۵۰

کتاب «فرهنگ عمومی» تالیف مرتضی گوهری پور به شناسایی و اولویت بندی مسایل فرهنگ عمومی کشور به منظور برنامه ریزی و سیاستگذاری فرهنگی می پردازد.

«کلیات»، «نظریه های فرهنگ»، «تحلیل آثار»، «چیستی فرهنگ عمومی»، «چیستی مسایل فرهنگ عمومی» و «جمع بندی و پیشنهاد» عناوین ۶ فصل کتاب «فرهنگ عمومی» را تشکیل می دهند.

فصل اول با عنوان «کلیات» به انگیزه تحقیق، سوال ها، مراحل صورت بندی سوال ها و پیشینه تحقیقاتی کتاب می پردازد و در فصل دوم به صورت مختصر مفاهیم، دیدگاه ها و نظریه های مختلف فرهنگی درباره آن ها مرور می شوند. نویسنده در این فصل تعاریف تاریخی، هنجاری، روان شناختی، ساختاری، ژنتیکی یا تکوینی از فرهنگ را ارائه می دهد.

در قستی از این فصل کتاب آمده است: «تا پیش از ترجمه ها و ورود اصطلاح های غربی، تنها واژه فرهنگ در جامعه ما دارای تاریخی کهن بوده و در ادور مختلف تاریخ، دچار تحول معنایی و مفهومی شده است. واژه فرهنگ در زمان های قدیم و براساس اسناد تحقیق شده در متن پندنامه آرتورپات اسپنتمان و در کارنامه اردشیر بابکان به کار برده شده است: به خواستاری فرهنگ کوشا باشید، چه فرهنگ تخم دانش است بر آن خرد است و خرد آرایش دو جهان است و درباره آن گفته اند که فرهنگ اندر فراخی، پیرایه؛ اندر شگفتی، یانه و اندر تنگی، پیشه است.»

فصل سوم به تحلیل انتقادی آثار، به عنوان داده ها پرداخته شده است. «بررسی اهمیت ارزش های اجتماعی در فرهنگ عمومی، جایگاه فرهنگ عمومی در دستیابی به اهداف سند چشم انداز ۲۰ ساله، نحوه شکل گیری فرهنگ عمومی و رفتار فرهنگی، فرهنگ عمومی و توسعه، آسیب شناسی فرهنگ عمومی ایران، فرهنگ عمومی و افکار عمومی، خانواده و فرهنگ عمومی، فرهنگ عمومی و ارتباطات ایرانیان از نگاه سفرنامه نویسان اروپایی در دوره قاجار و پهلوی و تحولات فرهنگی در ایران دیگر موضوعاتی است که در این فصل بررسی می شوند.

فصل بعدی به دسته بندی انواع تعاریف فرهنگ عمومی می پردازد و همچنین روش تحلیل ساختاری و بنیادهای نظری آن را مرور می کند و فصل پنجم چیستی مسایل فرهنگ عمومی را مورد بررسی قرار می دهد. «ساده انگاری در رویارویی با ماهیت پیچیده

مسائل اجتماعی و فرهنگی»، «مسائل فرهنگ عمومی و ضرورت اصلاح آن»، «مساله‌شناسی فرهنگی»، «آسیب‌شناسی فرهنگ سیاسی ایرانیان» و «حقیقات ما ایرانیان» برخی از مهم‌ترین عناوین مقالات این فصل را تشکیل می‌دهند. فصل پایانی کتاب نیز به جمع‌بندی مباحث و آرایه پیشنهادها اختصاص دارد.

در بخشی از کتاب آمده است: «نخستین مساله علوم اجتماعی ماهیت واقعیت‌هایی است که باید مطالعه شوند. دو سنت پوزیتیویسم و ایدئالیسم جامعه را صرفاً مجموعه‌ای از فعالیت‌های فردی یا تظاهرات اتفاقی ذهن تلقی می‌کردند، اما سوسور، دورکیم و فروید دریافته بودند که جامعه برای انسان‌ها و افراد آن در حکم واقعیتی اولیه است که نمی‌توان آن را مجموعه‌ای از فعالیت‌های فردی یا تظاهرات اتفاقی ذهن دانست. شناخت جامعه زمانی امکان‌پذیر است که معانی داده شده به موضوع‌ها و اعمال در جامعه، در حکم واقعیت‌هایی اولیه و اصلی در نظر گرفته شوند و از آن‌جا که معانی، محصولی اجتماعی هستند، تبیین‌شان هم باید در قالبی اجتماعی انجام شود.»

منبع:

مرتضی گوهری پور، «فرهنگ عمومی»، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، ۱۳۹۲

آدرس مطلب:

<https://www.cafetari.kh.com/news/19990/فرهنگ-سیاستگذار-بریزی-برنامه/>